Inhoudsopgave

Woord vooraf VII

Hoofdstuk 1. Inleiding 1

1.1. Algemene Verordening Gegevensbescherming van 27 april 2016 1

1.2. De Belgische uitvoeringswetten 3

1.3. 'Overige' privacywetgeving 4

Hoofdstuk 2. Is de GDPR van toepassing op accountantskantoren? 7

Hoofdstuk 3. Kernbegrippen van de GDPR 9

3.1. Wat zijn persoonsgegevens? 9

3.1.1. Definitie van persoonsgegevens 9

3.1.2. Uitzonderingen 9

3.1.3. Categorieën van persoonsgegevens 11

3.1.4. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens 11

3.2. Wat is verwerken van persoonsgegevens? 13

3.3. Wie zijn de actoren bij de verwerking? 13

3.3.1. Betrokkene 13

3.3.2. Verwerkingsverantwoordelijke 14

3.3.3. Verwerker 15

3.3.4. Subverwerker 16

3.3.5. Meerdere hoedanigheden 16

3.4. Is een accountant een verwerker of een verwerkingsverantwoordelijke? 17

3.4.1. Is een individuele accountant een verwerker of een verwerkingsverantwoordelijke? 17
3.4.2. Is het accountantskantoor de verwerkingsverantwoordelijke of iedere accountant die deel uitmaakt van dit kantoor afzonderlijk? 19

Hoofdstuk 4. Op welke manier moeten persoonsgegevens verwerkt worden? 23

4.1. Persoonsgegevens moeten steeds op een rechtmatige wijze verwerkt worden 23
4.1.1. Noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst 24
4.1.2. Noodzakelijk voor de uitvoering van een wettelijke verplichting. 25
4.1.3. Toestemming van de betrokkene. 26
4.1.4. Noodzakelijk om het vitale belang van een persoon te beschermen. 27
4.1.5. Noodzakelijk voor het vervullen van een taak van algemeen belang. 28
4.1.6. Gerechtvaardigd belang. 28
4.2. De verwerking moet doelgebonden zijn 29
4.3. De persoonsgegevens moeten toereikend en relevant zijn (dataminimalisatie) 30
4.4. De persoonsgegevens moeten juist zijn 30
4.5. De persoonsgegevens mogen niet langer bewaard worden dan nodig 31
4.6. De persoonsgegevens moeten op een passende manier verwerkt en beveiligd worden. 34

Hoofdstuk 5. Het opmaken van een privacybeleid in een accountantskantoor 37

5.1. Verantwoordingsplicht 37
5.2. Stappenplan voor het opstellen van een privacybeleid. 38

Hoofdstuk 6. Welke persoonsgegevens verwerkt een accountantskantoor? 43

6.1. Persoonsgegevens die worden verwerkt voor de interne werking van het kantoor 43

6.2. Persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van de beroepsactiviteiten 45

HOOFDSTUK 7. OPMAKEN VAN EEN REGISTER VAN VERWERKINGSACTIVITEITEN 47

7.1. Wat is een register van verwerkingsactiviteiten? 47

7.2. Hoe maak ik een register van verwerkingsactiviteiten op? . . . 48

7.2.1. De naam en de contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke en DPO 50

7.2.2. Een beschrijving van de verwerkingsdoeleinden 51

7.2.3. Categorie van persoonsgegevens en betrokkenen 51

7.2.4. Verantwoording van de verwerkingsgronden 55

7.2.5. Een lijst maken van de categorieën van ontvangers 57

7.2.6. Doorgifte naar derde landen 58

7.2.7. De beoogde termijn waarbinnen de verschillende categorieën van persoonsgegevens worden gewist 60

7.2.8. Een algemene beschrijving van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen 60

HOOFDSTUK 8. DATA PROTECTION OFFICER (DPO) 61

8.1. Wat is een DPO? 61

8.2. Is de aanstelling van een DPO voor een accountantskantoor verplicht? 61

8.3. Wat is een grootschalige verwerking? 62

8.4. Wie kan worden aangesteld als DPO? 65

8.5. Wat zijn de taken van een DPO? 66

HOOFDSTUK 9. INFORMATIEPLICHT 69

9.1. Wanneer moet de betrokkene geïnformeerd worden? 71

9.1.1. De informatie wordt verkregen bij de betrokkene zelf 71

9.1.2. De informatie wordt niet verkregen bij de betrokkene zelf . . . 73

9.2. Camerabeleid beveiligingscamera's 76

9.2.1. Administratieve verplichtingen 76

9.2.2. Praktische verplichtingen 78

9.2.3. Camerabewaking op de werkvloer 79

9.3. Controle van online communicatiegegevens en opvolging van mailboxen bij afwezigheid 79
9.3.1. Algemeen principe 80
9.3.2. Controle 80
9.3.3. Opvolging van mailboxen 83

9.4. Cookies 85
9.4.1. Algemeen 85
9.4.2. Cookiebeleid 86

Hoofdstuk 10. Passende technische en organisatorische maatregelen 89

10.1. In kaart brengen van huidige maatregelen en risico's 90

10.2. Technische maatregelen 91
10.2.1. Authenticatie 91
10.2.2. Wachtwoordbeheer 92
10.2.3. Meerstapsverificatie 95
10.2.4. Toegangsbeperking 96
10.2.5. Loggen van de activiteiten 97
10.2.6. Automatische slaapstand 97
10.2.7. Encryptie 98
10.2.8. Antivirussoftware 99
10.2.9. Firewall, IDS en IPS 99
10.2.10. Software-updates 100
10.2.11. Thuiswerk 100
10.2.12. Draadloos netwerk 101
10.2.13. Draagbare toestellen 101
10.2.14. Internet of Things 102
10.2.15. Back-up 102
10.2.16. Penetration test 103

10.3. Organisatorische maatregelen 103
10.3.1. Opleiding van het personeel en de medewerkers het rond gebruik van toestellen en GDPR 103
10.3.2. Opleiding en awarenesstraining rond phishing 104
10.3.3. Fysieke veiligheidsmaatregelen in het kantoor 107

Hoofdstuk 11. Datalekken 109

11.1. Wat is een datalek? 109

11.2. Welke risico's zijn verbonden aan een datalek? 110

11.3. Wat te doen bij een datalek? 111
11.3.1. Het aanduiden van een SPOC 111
11.3.2. Het registreren van het datalek in een intern register van datalekken 112
11.3.3. Het uitvoeren van een risicoanalyse op het datalek 112
11.3.4. Meldplicht bij de toezichthoudende autoriteit 115
11.3.5. Meldplicht aan de betrokkenen zelf 116

11.4. Datalekken voorkomen 117

HOOFDSTUK 12. UITWISSELEN VAN PERSOONSGEGEVENS 119

12.1. Met medeverwerkingsverantwoordelijken 119

12.2. Met verwerkers 120

12.3. Derden-dienstverleners die geen verwerkers zijn 122

12.4. Doorgifte van persoonsgegevens buiten de EER 123
12.4.1. Adequaatheidsbesluit 123
12.4.2. EU-VS Privacy Shield 123
12.4.3. Modelcontract 125

HOOFDSTUK 13. HOE OMGAAN MET DE RECHTEN VAN BETROKKENEN? 127

13.1. Beschrijving van de verschillende rechten 127
13.1.1. Zijn er beperkingen op de rechten van betrokkenen? 128
13.1.2. Is de accountant verplicht om gehoor te geven aan verzoeken van betrokkenen? 130
13.1.3. Hoe (snel) moeten deze verzoeken beantwoord worden? . . . 131
13.1.4. Opmaken van een interne procedure en bewustmaking 133
13.1.5. Identificatie van de betrokkene 133

13.2. Recht op inzage 136

13.3. Recht op verbetering (rectificatie) 143

13.4. Recht op gegevenswissing (recht om vergeten te worden) . . 144

13.5. Recht op beperking van de verwerking 148

13.6. Recht op overdraagbaarheid van gegevens (dataportabiliteit) 150

Hoofdstuk 14. Privacycommissie wordt Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) . . . 151

14.1. Nieuwe naam en structuur 151

14.2. Van adviesbevoegdheid naar volwaardige toezichthouder . . . 152
14.2.1. Inspectiedienst 152
14.2.2. Geschillenkamer 153

14.3. Sancties 153